

COMPENSATIECOMMISSIE

Zaaknummer Compensatiecommissie 2015CC637

Zaaknummer Klachtencommissie 2010T200

datum uitspraak 05/11/2015

De Compensatiecommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (hierna ook te noemen: de Compensatiecommissie) geeft op grond van de Compensatieregeling R.-K. Kerk Nederland, Compensatie na seksueel misbruik van minderjarigen (hierna ook te noemen: de Compensatieregeling), het volgende advies naar aanleiding van de aanvraag tot compensatie door:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: verzoekster,
bijgestaan door: mr. C.E.J.M. Heerkens Thijssen,
werkzaam te Bentveld,

te voldoen door:

de Congregatie Zusters van Onze Lieve Vrouw van Amersfoort,
gevestigd te [plaats],
hierna te noemen: verweerder
bijgestaan door: [naam].

1. Verloop van de procedure

1.1 Het aanvraagformulier voor het verkrijgen van compensatie wegens vastgesteld seksueel misbruik van een minderjarige door een persoon verbonden aan een R.-K. instelling in Nederland is ontvangen op 27 april 2015, tezamen met het advies van de Klachtencommissie d.d. 28 november 2014 met zaaknummer 2010T200, waarin het seksueel misbruik gegrond is verklaard en de brief d.d. 8 april 2015, waarin verweerder te kennen geeft de gegrondverklaring over te nemen. Ook zijn bij de aanvraag door verzoekster bijlagen meegestuurd ter onderbouwing van de gestelde vermogensschade. Het door verweerder ingevulde antwoordformulier is door de griffie ontvangen, vergezeld van een brief van 1 juli 2015 opgesteld door [naam].

1.2 Bij brief van 26 augustus 2015 heeft de voorzitter van de Compensatiecommissie op de voet van artikel 19 van de Compensatieregeling aan partijen meegedeeld dat sprake is van een definitieve indeling in categorie 5 als ‘uitzonderlijk seksueel misbruik’ en dat nadere informatie niet hoeft te overgelegd, omdat verzoekster dat bij het indienen van het aanvraagformulier reeds heeft gedaan en verweerder zijn zienswijze bij brief van 1 juli 2015 heeft uiteengezet.

1.3 Door het indienen van het aanvraagformulier heeft verzoekster aangegeven akkoord te gaan met de Compensatieregeling. Ook verweerder heeft zich aan de Compensatieregeling onderworpen. Beide partijen hebben afschriften gekregen van alle genoemde stukken die deel uitmaken van het dossier waarover de Compensatiecommissie beschikt.

2. De vaststaande feiten

Voor de beoordeling van de aanvraag tot compensatie gaat de Compensatiecommissie uit van de feiten en omstandigheden, zoals deze door de Klachtencommissie in haar advies zijn vastgesteld en gegrond zijn bevonden. Kort weergegeven en nader beschreven in het advies van de Klachtencommissie gaat het in deze zaak om het navolgende seksueel misbruik.

Verzoekster heeft van circa [jaartal] tot [jaartal] in het [Internaat] in [plaats] verbleven. Wijlen [naam] (hierna: zuster [naam]) was - toen verzoekster ongeveer dertien of veertien jaar oud was - haar kamerzuster (de leidinggevende) in de groepskamer “[naam]”. Dit was omstreeks [jaartal]. Zuster [naam] heeft verzoekster seksueel misbruikt door met haar vinger(s) alsook met de doucheslang in de vagina van verzoekster binnen te dringen. Ook heeft zuster [naam] geprobeerd met de doucheslang in de anus van verzoekster binnen te dringen.

Bij het met de doucheslang binnendringen in de vagina heeft zuster [naam] eerst heet en daarna koud water bij verzoekster naar binnen gespoten. Dit heeft zich ongeveer negen keer voorgedaan. Ook heeft zuster [naam] ongeveer vijf keer getracht met de doucheslang in de anus van verzoekster binnen te dringen. Onder het mom van menstruatiecontrole (om na te gaan of aan verzoekster wel of niet maandverband diende te worden verstrekt) heeft zuster [naam] ook met een of twee vingers (en soms ook met de doucheslang) binnengedrongen in verzoeksters vagina. Dit met de vinger(s) binnendringen ter controle op menstruatie heeft ongeveer zes keer per jaar plaatsgevonden totdat verzoekster 17 of 18 jaar was.

Verzoekster was bij aanvang van het misbruik dertien of veertien jaar oud.

3. Het bewijs en de categorie-indeling

3.1 bewijs

Het bewijs van seksueel misbruik, van de aard daarvan en van de relevante bijkomende omstandigheden is door verzoekster geleverd door overlegging van het schriftelijke advies van de Klachtencommissie zoals vermeld onder 1.1, gegeven naar aanleiding van de klacht van verzoekster. In voornoemd advies is de klacht van verzoekster gegrond is verklaard. Dit advies is voorzien van de schriftelijke beslissing van de kerkelijke gezagsdragers van de aangeklaagde tot overname van het advies.

3.2 categorie-indeling

Gelet op het jegens verzoekster gepleegde seksueel misbruik, zoals vermeld onder 2 en het geleverde bewijs daarvan zoals vermeld onder 3.1, oordeelt de Compensatiecommissie dat

sprake is van 'uitzonderlijk seksueel misbruik', als bedoeld in de eerste zinsnede van artikel 5 sub 5 van de Compensatieregeling. De Compensatiecommissie komt tot dit oordeel gelet op de volgende en verzwarende omstandigheden:

- Het misbruik ving aan op de kwetsbare leeftijd van dertien of veertien jaar.
- Het misbruik heeft voortgeduurd tot circa verzoeksters zeventiende of achttiende jaar.
- Het misbruik bestond uit het met de vinger(s) en met de doucheslang binnendringen in de vagina (en afwisselend heet en koud water naar binnen spoelen) en het pogen om met de doucheslag in de anus binnen te dringen.
- Het misbruik heeft gedurende deze jaren met enige regelmaat (zoals vermeld onder '2. De vaststaande feiten') plaatsgevonden.
- Het misbruik vond plaats in het tehuis dat op dat moment 'thuis' was voor verzoekster en waardoor haar gevoel van veiligheid werd geschaad.

Ten overvloede merkt de Compensatiecommissie op dat hoewel hier sprake kan zijn van seksueel misbruik dat in meerdere categorieën zou kunnen vallen, voor de te adviseren uitkering volgens de toelichting op de Compensatieregeling alleen de hoogste categorie geldt (zie Toelichting op de Compensatieregeling, paragraaf De categorieën, 4^e alinea).

4. Bedrag financiële compensatie en kosten rechtsbijstand

algemeen

4.1 De Compensatieregeling kent, zoals de toelichting bij de Compensatieregeling het omschrijft, een tegemoetkoming naar billijkheid in de schade ontstaan door seksueel misbruik. In een aantal gevallen zal de compensatie de schade dekken, in een aantal gevallen zal dat niet zo zijn. De in deze regeling omschreven compensatie heeft het karakter van smartengeld ter erkenning van het jegens verzoekster gepleegde seksueel misbruik en ter genoegdoening van het geschokte rechtsgevoel. Het is bedoeld om een materiële vergoeding te bieden ter verzachting van het gedurende vele jaren ondergane psychisch leed, de pijn, het verdriet en de gederfde levensvreugde. Tevens is de vergoeding, zoals de toelichting op de regeling vermeldt, bestemd voor vergoeding van sommige uitgaven die gedaan zijn ten gevolge van het misbruik, afgezien van de vergoeding voor vermogensschade, als bedoeld in artikel 5 onder 5 van de Compensatieregeling.

standpunt verzoekster

4.2 Bij indiening van het aanvraagformulier zijn van de zijde van verzoekster bijlagen overgelegd die er toe strekken de door haar gestelde vermogensschade toe te lichten, die is veroorzaakt door het haar aangedane seksueel misbruik. Daartoe dient verzoekster op grond van artikel 19 van de Compensatieregeling de gelegenheid te krijgen. Op grond van de via mr. Heerkens Thijssen van verzoekster ontvangen grote hoeveelheid bijlagen vat de Compensatiecommissie het standpunt van verzoekster als volgt samen.

Verzoekster is door het haar aangedane seksueel misbruik lichamelijk, maar met name ook geestelijk beschadigd geraakt. Zij heeft huidklachten overgehouden aan de ontstane 2^e graads verbranding vanwege het hete water dat over haar heen vloede en de slechte wondverzorging daarvan. Zij heeft daardoor wondroos ontwikkeld, waar zij tot op heden mee kampt. In geestelijk opzicht heeft het seksueel misbruik er toe geleid dat verzoekster deze traumatische ervaring decennialang heeft verdrongen, onder andere wegens hevige gevoelens van schaamte. Zij heeft periodes van verwarring en verminderde concentratie gekend. Ook heeft zij een suïcidepoging gedaan. Rond haar twintigste is verzoekster bevallen van een kind dat zij heeft afgestaan.

Verzoekster, die meer dan gemiddeld intelligent is, heeft een akte tot [beroep] behaald en heeft in de jaren [decennium] kortstondig op een [werkplek] gewerkt, maar zij was vaak ziek. Het werken met vrouwen ervoer zij als belastend, evenals het fysieke contact dat onderdeel uitmaakte van haar werk. Zij heeft aanspraak moeten maken op een bijstandsuitkering. Van [jaartal] tot [jaartal] kon verzoekster als [beroep] redelijk in haar inkomen voorzien en zij heeft in binnen en buitenland [gewerkt]. Na [jaartal] is verzoekster echter teruggevallen in de bijstand. In de jaren daarna heeft zij afwisselend door eigen inkomsten en door uitkeringen in haar levensonderhoud kunnen voorzien. Zij heeft een [roman] geschreven. Vanaf [jaartal] heeft zij wederom aanspraak moeten maken op de bijstand. Verzoekster heeft zich nimmer arbeidsongeschikt willen laten verklaren. Zij is in de schuldsanering gekomen.

Door haar psychisch belaste verleden heeft verzoekster een minder gunstige en meer versnipperde carrière doorlopen dan het geval zou zijn geweest, indien zij niet seksueel zou zijn misbruikt. Daardoor heeft zij inkomsten misgelopen. Ook heeft zij zich in verband met haar aan het seksueel misbruik gerelateerde trauma moeten wenden tot vele behandelaars, onder wie alternatieve behandelaars, waardoor zij kosten heeft moeten maken die voor haar rekening zijn gebleven. Daarnaast heeft het seksueel misbruik ook gevolgen gehad voor haar privéleven. Zij heeft moeilijkheden ervaren met het aangaan van (intieme) relaties. Verzoekster maakt aanspraak op een compensatie onder de Compensatieregeling.

standpunt verweerder

4.3 Verweerder heeft bij brief van 1 juli 2015, opgesteld door [naam] en aangehecht aan het antwoordformulier, uitvoerig gereageerd en - kort samengevat - het navolgende gesteld naar aanleiding van de door verzoekster gestelde vermogensschade en het causaal verband met het haar aangedaan seksueel misbruik.

Naast het verzoekster aangedane seksueel misbruik is in het leven van verzoekster ook sprake geweest van andere negatieve en potentieel schadeveroorzakende factoren. Dit blijkt uit een aantal medische verklaringen, alsmede uit de [roman] die verzoekster heeft geschreven en uit een krantenartikel in de [krant] waarin verzoekster de achtergronden uiteenzet waartegen deze roman moet worden gezien. Dit betekent dat de door verzoekster gestelde vermogensschade in ieder geval mede zal zijn bepaald door deze andere oorzaken.

overweging Compensatiecommissie

4.4 Nu naar het oordeel van de Compensatiecommissie in deze zaak sprake is van een geval van 'uitzonderlijk seksueel misbruik' zoals bedoeld in categorie 5 geldt, aldus de toelichting, niet de voorwaarde, dat het causaal verband tussen het seksueel misbruik en de vermogensschade zonder gerede twijfel aanwezig dient te zijn. Gezien de bijzondere ernst van het bovengenoemde seksueel misbruik en gezien de bijkomende omstandigheden ligt in de visie van de Compensatiecommissie vermogensschade als gevolg van het misbruik in gevallen van 'uitzonderlijk seksueel misbruik' voor de hand. Wel dient ook in geval van uitzonderlijk seksueel misbruik de gestelde vermogensschade en het causaal verband met het seksueel misbruik in enige mate aannemelijk te zijn gemaakt.

4.5 Uit het dossier en de vele door verzoekster overgelegde medische stukken blijkt dat verzoekster geen gemakkelijk leven heeft gehad en langdurig onder behandeling is geweest wegens ernstig psychische problematiek. Zij lijdt aan chronische pijnklachten die (met name) voortkomen uit psychische factoren. Ook lijdt zij aan een dysthyme stoornis, posttraumatische stressstoornis en slapeloosheid. Zij heeft nooit een intieme relatie kunnen opbouwen en heeft afstand nodig om zich veilig te voelen. Lichamelijk contact ervaart verzoekster als bedreigend, aldus [naam] (psychiater) in zijn brief van [datum].

Verzoekster heeft een beperkte draagkracht, aldus [naam] (huisarts in zijn brief van [datum]) en [naam] (psychiater/psychoanalyticus) in zijn brief van [datum]. Verzoekster is langdurig

onder psychiatrische behandeling geweest bij [naam] en vanaf [jaartal] bij diens opvolger [naam] (psychiater), zo schrijft deze in zijn medische verklaring van [datum].

4.6 Op basis van de overgelegde stukken van de Arbeidsvoorziening, van de [pensioenfondsen] en van een passage uit een intelligentietest is in voldoende mate het verloop van verzoeksters arbeidsverleden, zoals door haar gesteld, aannemelijk geworden. Zij is (bovengemiddeld) intelligent, in het bezit van een akte als [beroep], heeft langdurig als [beroep] in haar levensonderhoud kunnen voorzien, al dan niet aangevuld met een uitkering en heeft een roman geschreven. De hierboven geschetste psychische problemen hebben er toe geleid dat verzoekster alleen kon deelnemen aan het arbeidsproces in een rol ‘met voldoende vrijheid’, te weten in de [sector] als [beroep], aldus psychiater [naam]. Hij schrijft over haar onder meer: “Het sublimeren van onverwerkte trauma’s is een noodzaak voor behoud van marginale gezondheid en het kunnen accepteren dat zij nooit het leven zal kunnen leiden dat zoveel anderen wel kunnen.”

Het door verzoekster geleide leven heeft geleid tot een brokkelig arbeidsverleden en minder inkomsten dan wanneer verzoekster niet psychische beschadigd en getraumatiseerd zou zijn geweest. Uit de overgelegde stukken komt een beeld naar voren dat verzoekster, zeker in het licht van haar goede intelligentie, een meer stabiel inkomen had kunnen verwerven, indien zij niet getraumatiseerd zou zijn geweest.

4.7 De in dit kader te beantwoorden vraag is of, en in hoeverre, het seksueel misbruik een negatieve factor is geweest die heeft geleid tot de hiervoor in 4.6 genoemde psychische problematiek met een verbrokkelde arbeidzaam leven tot gevolg.

Uit de brief d.d. [datum] van [naam] (psychiater) en de brief van [naam] (psychiater/psychoanalyticus) d.d. [datum] aan haar huisarts blijkt dat er in het leven van verzoekster reeds voordat zij in het [internaat] in [plaats] was geplaatst alwaar zij is misbruikt, sprake is geweest van een niet te onderschatten traumatisch verleden dat zich grotendeels in [land] heeft afgespeeld. Zonder op details in te gaan, is duidelijk dat verzoekster als tweedegeneratieslachtoffer getraumatiseerd is door de gevolgen van de oorlogshandelingen in de jaren rondom haar geboorte in [land] alsmede door de (door meerdere omstandigheden veroorzaakte) complexe relatie met haar ouders. Aannemelijk is dat reeds toen (voor haar komst naar Nederland) problemen op het vlak van ‘hechting’ en ‘lichamelijkheid’ zijn ontstaan, die (mede) ingegeven lijken te zijn door de problematische omgang met lichamelijke vanwege de ziekte van haar vader ([ziekte]) en het daardoor al vroeg niet thuis kunnen opgroeien.

In het [internaat] in Nederland, waar zij na haar repatriëring vanuit [land] terecht kwam, heeft verzoekster vervolgens niet de veiligheid en geborgenheid gekregen, die juist zij - gelet op haar voorgeschiedenis - zo nodig had en waar zij en haar ouders op hadden moeten kunnen rekenen. Door het onderhavige seksueel misbruik dat verzoekster in het internaat is aangedaan, is de bij verzoekster toen reeds aanwezige problematiek van onthechting, rationalisatie, afstandelijkheid, wantrouwen en afstand versus hechting gevoel, lichamelijke, geborgenheid, verergerd en verdiept. In alle overgelegde medische brieven wordt het seksueel misbruik expliciet als één van de oorzaken van haar psychische problematiek genoemd.

De Compensatiecommissie komt dan ook tot de conclusie dat voldoende aannemelijk is geworden dat het seksueel misbruik, naast de hiervoor genoemde andere traumatische omstandigheden, één van de factoren is geweest die heeft bijgedragen aan deze psychische problematiek met vermogensschade tot gevolg.

4.8 Het is niet exact te reconstrueren en te berekenen hoe verzoeksters (werkzame) leven verlopen zou zijn, indien zij niet zou zijn getraumatiseerd. Evenmin is exact te bepalen welk aandeel het seksueel misbruik in deze traumatisering heeft gehad, naast de andere traumatische factoren.

Daarom zal de Compensatiecommissie de geleden materiele vermogensschade schattenderwijs vaststellen, daarbij rekening houdend met het feit dat naast het onderhavige seksueel misbruik ook andere potentieel beschadigende factoren in verzoeksters leven een rol hebben gespeeld.

Daarnaast kan verzoekster uiteraard aanspraak maken op een bedrag aan smartengeld. Er is sprake geweest van langdurig en ernstig seksueel misbruik dat verzoekster gedurende jaren is aangedaan en dat als 'uitzonderlijk seksueel misbruik' heeft te gelden. Duidelijk is dat ook het seksueel misbruik van grote invloed is geweest op het welzijn en functioneren van verzoekster. De toekenning van compensatie is niet alleen bedoeld voor een min of meer objectief vast te stellen nadeel, maar ook ter verkrijging van genoegdoening en herstel van een geschokt rechtsgevoel.

4.9 Alle feiten en omstandigheden afwegend komt de Compensatiecommissie tot het oordeel dat betaling van een bedrag van €50.000,-- voor zowel materiele en immateriële schade geadviseerd dient te worden.

4.10 Verzoekster heeft een nota ter hoogte van €2.751,78 inclusief kantoorkosten en BTW overgelegd aan de Compensatiecommissie ter zake van kosten van rechtsbijstand gemaakt in het kader van het aanvragen van de financiële compensatie. De Compensatiecommissie is van oordeel dat dit bedrag ter zake van de redelijke kosten rechtsbijstand integraal voor vergoeding in aanmerking komt.

5. Slotsom

5.1 De Compensatiecommissie heeft kennisgenomen van alle stukken in het onderhavige dossier en is op grond daarvan tot het oordeel gekomen dat de onderhavige aanvraag gelet op de bepalingen van de Compensatieregeling dient te worden ingedeeld in categorie 5 als 'uitzonderlijk seksueel misbruik' en dat de hierna te vermelden bedragen voor betaling in aanmerking dienen te komen.

5.2 Betaling van compensatie en kosten van rechtsbijstand geschiedt zonder dat van de verzoekster tot compensatie finale kwijting ter zake van schadevergoeding wegens seksueel misbruik wordt verlangd.

5.3 Deze beslissing van de Compensatiecommissie geldt als bindend advies voor verweerder en is noch voor verzoekster, noch voor verweerder vatbaar voor enige vorm van beroep bij de Compensatiecommissie.

6. Het advies

De Compensatiecommissie komt tot een indeling van de aanvraag van verzoekster in categorie 5 als uitzonderlijk seksueel misbruik en adviseert verweerder binnen zes weken te rekenen vanaf de dag na deze uitspraak:

- een bedrag van €50.000,-- te betalen aan verzoekster, alsmede
- aan de advocaat van verzoekster een bedrag van €2.751,78 te betalen ter zake van kosten van rechtsbijstand.

Deze beslissing is gewezen door de Compensatiecommissie in de samenstelling mr. B. H. (voorzitter), mr. J.M. van de L. en de heer E.S. G., bijgestaan door mr. E.B. S.-van C., griffier, op 05/11/2015 en is ondertekend door de voorzitter.

voorzitter